

CSONGRÁD-CSANÁD VÁRMEGYEI KORMÁNYHIVATAL
KÖRNYEZETVÉDELMI, TERMÉSZETVÉDELMI ÉS
HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI FŐOSZTÁLY
KÖRNYEZETVÉDELMI ÉS TERMÉSZETVÉDELMI OSZTÁLY

Dr. Neumann Attila
biztonsági igazgató úr
részére

Kotán Attila
BIG-KMTCS operatív vezető
részére

Magyar Villamosenergia-ipari Átviteli Rendszerirányító Zrt.

Budapest
Anikó u. 4.
1031

KTO-azonosító: 126532-1-41/2024.
Iktatószám: CS/Z02/09526-45/2024.
Tárgy: vélemény
Ügyintéző: dr. Vajda Hajnalka
Tóth-Czellár Ágnes
Murátiné Szécsényi Kata
Bánfi Szabolcs
Tel.: (06-62) 681-682
Mell.: iratesomag

Tisztelt Ügyfelünk!

A **Magyar Villamosenergia-Ipari Átviteli Rendszerirányító Zrt.** (1031 Budapest, Anikó u. 4.) 2024. november 18-án a *környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet* (a továbbiakban: R.) szerinti előzetes konzultáció iránti kérelmet nyújtott be a környezetvédelmi feladat- és hatáskörben eljáró hatósághoz (a továbbiakban: hatóság).

A konzultációs kérelem tárgya a Szolnok-Szeged 220 kV-os egyrendszerű távvezeték átépítése kétrendszerű 400 kV-os távvezetékké az ellátásbiztonság növelése érdekében.

A tervezett beruházás az R. 1. számú mellékletének 32. pontja – Villamos légvezeték 220 kV feszültségtől és 15 km hosszúságtól – alá sorolható, tehát környezeti hatásvizsgálat köteles tevékenység.

Az R. 5/A. § (1) bekezdése alapján a környezethasználó előzetes konzultációt kezdeményezhet a környezetvédelmi hatóságnál, ha olyan tevékenység megvalósítását tervezi, amely az 1. számú mellékletben szerepel, tehát környezeti hatásvizsgálat köteleles.

A közvetlen hatásterülettel érintett települések (Szolnok, Tószeg, Köröstetétlen, Jászkarajenő, Kocsér, Tiszakécske, Szentkirály, Nyárlőrinc, Lakitelek, Tiszaalpár, Csongrád, Gátér, Felgyő, Tömörkény, Pusztaszer, Ópusztaszer, Kistelek, Balástya, Sándorfalva, Szeged és Algyő) Jász-Nagykun-Szolnok Vármegye, Pest Vármegye, Bács-Kiskun Vármegye és Csongrád-Csanád Vármegye területén található.

A környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 1. § (3) bekezdése alapján „Amennyiben nyomvonalas beruházás nyomvonala több területi környezetvédelmi hatóság illetékességi területét is érinti, az érintett hatóságok közül a) a b) pontban meghatározott eset kivételével az jár el, amely hatóság illetékességi területét a beruházás nyomvonalának hosszabb szakasza érinti”.

A fentiekre tekintettel a hatóság lefolytatta az eljárást és megkereste a tervezett beruházással érintett települések jegyzőit, hogy gondoskodjanak az eljáráshoz kapcsolódó közlemény közterületen és a helyben szokásos egyéb módon történő közzétételéről. Az eljárással kapcsolatban a nyilvánosság részéről észrevétel nem érkezett.

Várható környezeti hatások levegőtisztaság-védelmi szempontból:

A tervezett beruházás célja az országos 400 kV-os nagyfeszültségű villamoshálózat rendszerének további erősítése, a folyamatosan növekvő fogyasztói igények, és országsszerte települő megújuló energiával üzemelő erőművek hálózatra való csatlakozási igényeinek zökkenőmentes biztosítása érdekében.

Az előzetes konzultációs dokumentáció két nyomvonalváltozatra (A, B) vonatkozó környezetvédelmi szempontú vizsgálatot tartalmaz.

Létesítés:

A benyújtott tervdokumentációban foglaltak szerint a kivitelezés során végzett földmunkák, és gépjármű közlekedés során képződő porterheléssel, illetve a gépjármű (teher, személy és munkagép) forgalomból származó kipufogógázokkal kell számolni.

A különböző kivitelezési földmunkák (alapozás, ideiglenes depóniák), valamint a szállítás során, a munkagépek által keltett légmozgások, valamint a széljárás következtében nőhet a levegő szállópor tartalma. A megadott számítások alapján a kivitelezési időszakban a földmunkákból eredően a 24 órás határértéket meghaladó PM10 légszennyezettség nem alakul ki.

Üzemelés:

A villamos légvezetékes hálózat üzemeltetése nem jár károsanyag-kibocsátással. Üzemeltetése évente egy-két alkalommal történő ellenőrzése és - ennek során - szükség szerinti karbantartása nem okoz légszennyezést.

Levegőtisztaság védelmi szempontból hatásterület így nem értelmezhető.

Felhagyás:

A tevékenység felhagyását, és a létesítmények elbontását követően káros hatás a területen nem marad vissza, így visszaállítható a terület eredeti állapota.

A dokumentáció vizsgálta továbbá a beruházás és az éghajlatváltozás kapcsolatát az üvegházhatású gázok kibocsátása, az éghajlati tényezőkre vonatkozó lehetséges hatások és a klímaváltozás tervezett létesítményekre gyakorolt hatása szempontjából.

A levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Lr.) 4. §-a szerint tilos a légszennyezés, valamint a levegő lakosságot zavaró bűzzel való terhelése, továbbá a levegő olyan mértékű terhelése, amely légszennyezettséget okoz.

Az Lr. 26. § (2) bekezdése előírja, hogy „Diffúz forrás a lehető legkevesebb légszennyező anyag levegőbe juttatásával alakítható ki, működtethető és tartható fenn. A diffúz forrás működtetése, fenntartása során az üzemeltető a diffúz forrás környezete és az ingatlan rendszeres karbantartásáról és tisztántartásáról gondoskodik.”

Az Lr. 28. § (2) bekezdése előírja, hogy a közúti jármű üzemeltetője szállítás esetén a szállított anyag által okozott levegőterhelés megelőzéséről gondoskodni köteles.

Földtani közeg védelme:

A kivitelezés során szennyező hatást jelentenek a munka- és erőgépek, szállítójárművek égéstermékéből származó légszennyező anyagok, az építés során szálló por, amelyek a talajra ülepedve, majd abba bemosódva szennyezhetnek. A kivitelezés időszakossága miatt azonban káros mértékű talajszennyezés bekövetkezése nem valószínűsíthető.

Az üzemeltetés során új hatótényezővel nem kell számolni, csupán a tevékenység területfoglalása jelent minimális terhelést a földtani közegre vonatkozóan. Az üzemeltetési szakaszban az oszlopalapok által elfoglalt területek művelés alól véglegesen kivonásra kerülnek.

A tervezett beruházás megvalósulása – a megfelelő műszaki védelem biztosításával – nem eredményezhet kedvezőtlenebb állapotot a földtani közegben, mint amit a földtani közeg és a felszín alatti víz szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges határértékekről és *a szennyezések méréséről szóló 6/2009. (IV. 14.) KvVM–EüM–FVM együttes rendelet (B)* szennyezettségi határértéke, vagy az annál magasabb (*Ab*) bizonyított háttér-koncentráció jellemez.

Zaj- és rezgésvédelem:

Az új szakasz kiépítési fázisban zajra is számítani lehet a gépek és szállítóeszközök, mint nem helyhez kötött zajforrások miatt, melyek átmeneti jellegűek. Az építkezéshez kapcsolódó járműmozgás volumenét az anyagszükségletek alapján határozták meg. Éjszakai munkavégzés nem történik.

Az újonnan létrejövő nyomvonalszakasz által érintett ingatlanok általános, illetve különleges mezőgazdasági, vízgazdálkodási, erdőgazdálkodási, illetve ipari, kereskedő és szolgáltató gazdasági besorolású területeket érintenek. A kivitelezés zajvédelmi szempontból nem érintendő létesítményt, a zajterhelési határértékek a létesítés során várhatóan teljesülnek.

A védendő épületek közelében gondoskodni kell a zajhatást csökkentő biztonsági intézkedésekről.

A környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet 1-2. mellékleteiben megállapított zajterhelési határértékek az irányadók.

Üzemelés során a vizsgált távvezeték feszültség szintjéből (400 kV) adódóan, a térségben kialakuló zaj-szint kisebb, mint 40 dB, így a vezeték üzemeléséből adódó zaj nem haladja meg az adott területre meghatározott zajhatárértéket.

A benyújtott dokumentációban elvégzett számítások alapján a távvezeték létesítése során a zaj- és rezgés elleni védelem szempontjából nem okoz jelentős környezeti hatást. Továbbá a tervezett kitérítésekkel a zajvédelmi szempontú hatások a Sándorfalva területén lévő kertés mezőgazdasági területeken kedvezőbbek lesznek.

A tevékenység felhagyása során a távvezeték szakasz lebontásakor a kivitelezéshez hasonló nagyságrendű hatásokkal kell számolni.

Táj- és természetvédelem:

A környezetvédelmi hatásvizsgálati dokumentációban az alábbiak kidolgozása szükséges:

1. A Szegedi Fehér-tó környezetében mindkét bemutatott nyomvonal-változat részletes vizsgálata szükséges természetvédelmi és tájvédelmi szempontból.
2. A nyomvonal madárvédelmi szempontból kritikus szakaszain **szükségesnek, hogy nyomvonalon a madarak légvezetéknek történő ütközését leginkább kiküszöbölő technológia alkalmazása kerüljön betervezésre az alábbiak figyelembevételével:**
 - A hatásvizsgálat során meg kell határozni a kritikus szakaszokat, amelyek teljes hosszán mind a fázisvezetőkre, mind a védővezetőkre madáreltérítő szerelvények felhelyezése szükséges.
 - Természetvédelmi szempontból a láthatóságot leginkább növelő és legnagyobb várható élettartammal rendelkező szerelvények (elérhető legjobb technika) kihelyezése indokolt, lehetőség szerint olyan eszközt szükséges választani, ami relatíve nagy felületű és aktívan világít is.

A beruházási nyomvonal az alábbi védett természeti területet érinti Csongrád-Csanád vármegye területén:

- Pusztaszeri Tájvédelmi Körzet, a *Pusztaszeri Tájvédelmi Körzet védettségének fenntartásáról szóló 140/2007. (XII. 27.) KvVM rendelet* (a továbbiakban: KvVM rendelet) 1. számú melléklete alapján.

A KvVM rendelet 3. § alapján:

A védettség indoka és célja a Duna-Tisza köze jellegzetes tájképi arculatának, a szikes tavaknak, legelőknak, réteknek és a Tisza hullámterének, illetve ezen élőhelyek természetes növény- és állatvilágának, a madarak háborítatlan fészkelő- és táplálkozóhelyének megőrzése, vonulásuk feltételeinek biztosítása, a terület történelmi és kultúrtörténeti értékeinek, emlékhelyeinek megővése.

A nyomvonal továbbá az alábbi védett természeti területek közelében helyezkedik el, ahol hatással lehet az ott előforduló védett madárfajok állományára:

- Gátéri Fehér-Tó ex lege védett szikes tó
- Csongrád-Bokrosi Sós-tó ex lege védett szikes tó

A nyomvonal emellett érinti az *európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet* (a továbbiakban: Nkr) valamint az *európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészekről szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet* 1. mellékletének 8.1.. pontja alapján Alsó-Tisza-völgy különleges madárvédelmi Natura 2000 területet.

Az Nkr. 4. § (1) bekezdése szerint:

„A Natura 2000 területek lehatárolásának és fenntartásának célja az azokon található, az 1–3. számú mellékletben meghatározott fajok és a 4. számú mellékletben meghatározott élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot, illetve a fenntartó gazdálkodás feltételeinek biztosítása.”

A 220 kV-os légvezeték jelenlegi nyomvonala az MVM DÉMÁSZ Áramhálózati Kft. üzemeltetésében lévő 132 kV-os légvezetékkel párhuzamosan haladva Szeged alállomásról hozzávetőleges É-i irányba indulva a Szegedi Fehér-tó és a Szegedi Fertő I. és II. halastórendszerek között halad el, majd azt követően Sándorfalva közigazgatási területén természetközeli állapotú szikes gyepeken (Szapor-hegy) halad.

Tekintettel arra, hogy a nyomvonal az egymáshoz közel lévő két vizes élőhely között vezet, ezért az az ott fészkelő, táplálkozó, pihenő és vonuló madarak szempontjából kiemelt veszélyforrást jelent. A halastórendszerben az egyes tóegységek csapolásakor kedvező táplálkozóterületek alakulnak ki. A Szegedi Fehér-tó több nádasaiban nagy gémtelepek találhatóak, így az ott költő gémfélékre is veszélyesek a meglévő légvezetékek, amelyek napi szinten felkeresik az épp alkalmas táplálkozó területeket. Az itt költő madárfajok közül kiemelendő a kanalasgém, amelyek himjei táplálékszerzés érdekében éjszaka is repülnek, jellemző repülési magasságukban feszülnek a sodronyok, így erre a fajra kiemelt veszélyt jelentenek a légvezetékek.

A Dél-Alföld, ezen belül is a Szegedi Fehér-tó térségének a daruvonulásban betöltött szerepe az elmúlt évtizedben felértékelődött, mivel egyre nagyobb számban tartózkodnak itt a vonulási időszakban a darvak, illetve évről-évre nagyobb számban telelnek át a térségben, attól függően, hogy milyenek az időjárási körülmények. Az átvonuló daruállományt veszélyeztető egyik faktorok egyike a közép- és nagyfeszültségű légvezeték hálózat, amely vezetékének az őszi, ködös időszakban gyakran nekirepülnek a madarak. Ez a tényező a hajnalban a tavakról kihúzó, illetve ide szürkületben behúzó, illetve az éjszaka vonuló madarakat is veszélyezteti.

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvénybe is beépült, a 6. § (5) alapján:

„Elektromosenergia-szállító légvezetékek létesítésekor, valamint közép- és nagyfeszültségű szabad légvezeték teljes szakaszhosszra kiterjedő felújításakor olyan műszaki megoldásokat kell alkalmazni, amelyek a vadon élő madarakat nem veszélyeztetik.”

A dokumentáció kiemeli, hogy a jelenlegi, fejlesztendő nyomvonal szakasz 11,88 km (220 kV 400 kV-osra) fejlesztés, a II-es alternatív szakasz ('B' nyomvonalváltozat) hossza 16,75 km, amelyből 9 km új nyomvonal, ugyanakkor a Kiskunfélegyháza-Szeged nyomvonal átépítése nem tervezett, így a probléma, még, ha kisebb mértékben is, de továbbra is fenn fog állni.

Az előzetes dokumentáció a nyomvonalváltozatok természetvédelmi és tájvédelmi szempontú értékelésének összegzése kapcsán a 4.3. fejezetben (az élővilágra vonatkozó környezetterhelés és igénybevétel bemutatása – természetvédelmi vonatkozások) az alábbiakat rögzíti:

„A fentiek alapján mérlegelésünk szerint az NPI által javasolt, és a költőtelepek védelmét szolgáló cél teljesülése szempontjából is megvalósítható nyomvonal alternatíva 9 km új nyomvonal létesítésével, illetve Kiskunfélegyháza-Szeged nyomvonal fel nem számolásával **nem tekinthető természetvédelmi szempontból sem egyértelműen kedvezőbb megoldásnak a jelenlegi nyomvonalnál.**”

A 4.4. fejezetben (a védett természeti területet, barlangot, Natura2000 területet, és a terület természetvédelmi státuszától függetlenül a védett fajokat érintő hatások ismertetése) azonban már a következő áll:

„A nyomvonal alternatívákat értékeltük, fentebb részletesen bemutattuk, azonban értékelésünk szerint természetvédelmi hozadéka nem áll összhangban az új 9 km-es nyomvonal kialakítással, illetve többletköltségeivel.”

Ugyanakkor a dokumentáció a nyomvonalváltozatok részletes ismertetésekor (4.3 fejezet) a madárvédelmi probléma jelentőségét hangsúlyozza:

„...a közvetlenül Sándorfalva állomási becsatlakozás előtti szakasz jelenlegi nyomvonala pedig természetvédelmi szempontból különösen kritikus a Fehér-tó tórendszer részei közti madárvonulások miatti nagyszámú ütközés által bekövetkező madárelhullás miatt.”

A fentiekre való tekintettel tárgyi nyomvonalváltozatok további vizsgálatát szükséges készülő környezeti hatástanulmányban és a kapcsolódó Natura 2000 hatásbecslési dokumentációkban.

Az előzetes konzultáció során megkeresett közigazgatási szervek közül a 15 napos határidőn belül észrevételt tett:

1. Csongrád-Csanád Vármegyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztály Közegészségügy Osztály CS/NEF/01207-3/2024. számon közegészségügyi hatáskörében,
2. Csongrád-Csanád Vármegyei Kormányhivatal Tűzvédelmi, Iparbiztonsági és Vízügyi Hatósági Főosztály Tűzvédelmi, Iparbiztonsági, Vízügyi és Vízvédelmi Osztály30406/3105-1/2024. ált. számon vízügyi és vízvédelmi hatáskörében,
3. Csongrád-Csanád Vármegyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály Földhivatali Osztály 1. 10494-2/2024. számon földvédelmi hatáskörében,
4. Csongrád-Csanád Vármegyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály Földhivatali Osztály 6. 15.204-2/2024. számon földvédelmi hatáskörében,
5. Csongrád-Csanád Vármegyei Kormányhivatal Állami Főépítési Iroda CS/B01/07997-2/2024. számon főépítési hatáskörében,

6. Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztály Közegészségügyi Osztály BK/NEF/1260-2/2024. számon közegészségügyi hatáskörében,
7. Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Erdészeti Osztály BK/ERD/9097-2/2024. számon erdészeti hatáskörében,
8. Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály 17193/2/2024. számon földvédelmi hatáskörében,
9. Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Állami Főépítési Iroda BK/AFI/830-2/2024. számon főépítési hatáskörében,
10. Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztály JN/NEF/00887-4/2024. számon közegészségügyi hatáskörében,
11. Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal Tűzvédelmi, Iparbiztonsági és Vízügyi Hatósági Főosztály Tűzvédelmi, Iparbiztonsági, Vízügyi és Vízvédelmi Osztály 30411/1459/2024.ált. számon vízügyi és vízvédelmi hatáskörében,
12. Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály Földmérési és Földügyi Osztály 19280/2/2024. számon földvédelmi hatáskörében,
13. Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal Állami Főépítési Iroda JN/40/00604-3/2024. számon főépítési hatáskörében,
14. Pest Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Erdőfelügyeleti Osztály PE/ERDŐ/7666-2/2024. számon erdészeti hatáskörében,
15. Pest Vármegyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály – Földhivatali Osztály 2. 11.518/2024. számon földvédelmi hatáskörében,
16. Pest Vármegyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály – Földhivatali Osztály 9. 16982/2024. számon földvédelmi hatáskörében,
17. Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Erdőfelügyeleti Osztály HB/15/-ERD/18135-2/2024. számon erdészeti hatáskörében,
18. Budapest főváros Kormányhivatala Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály Építésügyi és Örökségvédelmi Osztály BP/2602/01047-2/2024. számon örökségvédelmi hatáskörében,
19. Budapest főváros Kormányhivatala Népegészségügyi Főosztály BP/PNEF/02088-3/2024. számon közegészségügyi hatáskörében,
20. Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály BK/KTF/08547-4/2024. számon környezetvédelmi, természetvédelmi és hulladékgazdálkodási hatáskörében,
21. Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály JN/59/09694-05/2024. számon környezetvédelmi, természetvédelmi és hulladékgazdálkodási hatáskörében,

22. Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság ÁLT/1688-10/2024. számon természetvédelmi kezelőként,
23. Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság DINPI/6 138-1/2024. számon természetvédelmi kezelőként,
24. Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság HNPI-09844-4/2024. számon természetvédelmi kezelőként.

Az észrevételeket a hatóság a R. 5/B. § (6) bekezdése alapján, mellékleten megküldi.

A hatóság felhívja a figyelmet, hogy a R. 5/B. § (8) bekezdése alapján a környezethasználó a vélemény megadását követő két éven belül nyújthat be kérelmet a környezetvédelmi engedély iránt.

Szeged, 2024. december 16.

Tisztelettel:

dr. Salgó László Péter főispán
nevében és megbízásából:

dr. Mader Balázs
osztályvezető

Kapják:

1. MAVIR Zrt.
2. Irattár

Cégkapu